

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Allmänna rådet (Sammanhållning) den 28 mars 2025

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. En mer dynamisk och strategisk sammanhållningspolitik – bidrag till förändring nu och i framtiden
 - *Riktlinjedebatt*

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Det polska ordförandeskapet lyfter en diskussion om den framtida utformningen av sammanhållningspolitiken. Den nuvarande programperioden löper ut 2027.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att en substantiell nationell medfinansiering - i enlighet med vår budgetrestriktiva linje - är en viktig princip som bidrar till nationellt och regionalt ägarskap såväl som till ett effektivt genomförande.

Den största delen av resurserna bör gå till de minst utvecklade regionerna. Statusen för de glesbefolkade regionerna i anslutningsprotokollet är en viktig

prioritet för Sverige. För Sverige är det vidare viktigt att undvika övergångsregler samt införandet av nya stödberättigande kriterier.

Tematisk koncentration, anpassad till de olika behov och utmaningar som finns, är liksom uppföljning och utvärdering viktiga komponenter för att säkerställa ett resultatriktat och fokuserat genomförande av sammanhållningspolitiken och dess instrument.

Sammanhållningspolitiken bör fokusera på att bidra till konkurrenskraft och innovation liksom till den gröna och digitala omställningen. Med en sådan inriktning kan sammanhållningspolitiken bidra till ökad tillväxt och sysselsättning i alla medlemsstater samt minskade regionala skillnader i EU.

Genomförandet av politiken behöver förenklas och den administrativa bördan minska såväl för genomförandeorganisationer som stödmottagare utan att försvaga skyddet av EU:s finansiella intressen. Exempelvis behöver programstruktur och öronmärkningar förenklas så att inlåsnings effekter av medel kan undvikas. Regelverket behöver även anpassas till storleken på medlemsstaternas återflöden.

En platsbaserad politik tillsammans med sammanhållningspolitikens principer om partnerskap, flernivåstyre och delad förvaltning även framgent kommer att vara viktigt för att kunna genomföra insatser som är anpassade till nationella, regionala och lokala förhållanden.

Sammanhållningspolitiken behöver bli mer resultatfokuserad och ett mer prestationsbaserat genomförande av politiken bör undersökas. En sådan modell måste vara effektiv och anpassad till sammanhållningspolitikens principer, principen om sund ekonomisk förvaltning, stimulera innovation samt innebära verklig förenkling för alla aktörer.

Efterlevnad av rättsstatens principer och god förvaltning i nuvarande och nya medlemsstater är avgörande för att unionen och den inre marknaden ska fungera. Länder som inte följer rättsstatens principer ska inte få ta del av EU-stöd. Därför behövs en starkare koppling mellan utbetalning av medel från sammanhållningsfonderna och medlemsstaternas efterlevnad av rättsstatsprinciperna.

Gränsöverskridande samarbete (Interreg) är exempel på ett instrument med tydligt EU-mervärde som bör bevaras.

Ett gemensamt strategiskt ramverk på EU-nivå kan koppla samman sammanhållningspolitiken med övriga EU-prioriteringar.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan om utformningen av den framtida sammanhållningspolitiken har varit föremål för samråd med EU-nämnden och information i näringsutskottet vid flera tillfällen, senast inför Allmänna rådet (Sammanhållning) den 28 november 2024.

Fortsatt behandling av ärendet:

Diskussioner om sammanhållningspolitiken efter 2027 sker löpande såväl inför som efter att kommissionen presenterat förslag till lagstiftning.

Faktapromemoria: -

4. Rådslutsatser om sammanhållningspolitiken efter 2027

- *Godkännande*

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet har den 17 januari 2025 tagit fram utkast till rådslutsatser om den framtida sammanhållningspolitiken vilka har behandlats i rådsarbetsgruppen för strukturåtgärder och de yttersta randområdena (SMOR).

I slutsatserna beskrivs sammanhållningspolitikens roll för att hantera EU:s utmaningar, med särskilt fokus på konkurrenskraft. Vidare lyfts vikten av rättsstatsprincipen samt sammanhållningspolitikens principer som delad förvaltning, flernivåstyrning liksom vikten av att involvera lokal/regional nivå för relevanta insatser för att nå gemensamma EU-prioriteringar.

I slutsatserna beskrivs även vikten av ett större resultatfokus i sammanhållningspolitiken och hur det kan nås, till exempel genom att använda ett resultatbaserat genomförande. I slutsatserna lyfts avslutningsvis behovet av kopplingen mellan investeringar och reformer fram, liksom även behovet av förenkling av regelverken samt kontroll och uppföljning.

Slutsatserna föregriper inte förhandlingarna om EU:s nästa fleråriga budget.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att slutsatserna lyfter för Sverige viktiga principer för sammanhållningspolitiken som bland annat ett ökat resultatfokus, ett ökat bidrag till konkurrenskraft och innovation liksom till den gröna och digitala omställningen. Slutsatserna lyfter även vikten av fortsatt förenkling liksom betydelsen av sammanhållningspolitikens principer (platsbaserad politik, partnerskap och delad förvaltning) samt även gränsöverskridande samarbete (Interreg).

Regeringen anser att rättsstatsprincipen ska vara krav för utbetalning av EU-medel och vill se tydliga formuleringar kring detta.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i näringsutskottet.

Fortsatt hantering:

Slutsatserna avses antas på Allmänna rådet (sammanhållning) den 28 mars.

Faktapromemoria: -